

**Друштво за осигурување
ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје**

**ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ
НА КОЛИЧИНА И КВАЛИТЕТ НА ОВОШЈЕ И ДЕСЕРТНО ГРОЗЈЕ**

Ознака: ПУС-пло- количина и квалитет 04.24

Број: 1101-21/05/07

Датум на примена: 09.04.2024

ОСИГУРЕНИ ОПАСНОСТИ

Член 1

[1] Осигурувањето покрива штети кои настанале на плодовите, односно гроздовите како директна последица на ризикот град.

[2] Согласно Посебните услови, осигурувачот нема обврска да ја надомести штетата на квалитетот ако таа настанала поради елементарни и други причини кои не се наведени во точка 1 од овој член, а исто така и загубата на квалитетот предизвикана од болести и други штетници на овошните плодови и десертното грозје.

ПРЕДМЕТ НА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 2

[1] Предмет на осигурување се плодовите од интензивни овошни насади (јаболка, круши, јапонски јаболка, праски, кајсии, сливи, цреши и вишни), како и лозовите насади за десертно грозје.

УСЛОВИ ЗА СКЛУЧУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 3

[1] Осигурување може да се склучи под следниве услови:

- 1) со осигурувањето да се опфатени сите површини под иста култура;
- 2) до почетокот на осигурувањето за квалитет, плодовите да не биле оштетени.

ПОЧЕТОК И ПРЕСТАНОК НА ОБВРСКАТА НА ОСИГУРУВАЧОТ

Член 4

[1] Обврската на осигурувачот за надомест на штети почнува од 24:00 часот на третиот ден од денот кој во договорот за осигурување е означен како почеток на осигурување, односно по завршеното цветање на насадите, т.е. по почетокот на формирањето на плодовите и гроздовите, ако осигурувањето било претходно склучено.

[2] Обврската на осигурувачот за надомест на штети престанува кога плодовите ќе бидат обрани.

КЛАСИ НА КВАЛИТЕТ НА ОВОШКИТЕ

Член 5

[1] Во случај да настане осигурена опасност, плодовите се распоредуваат во следниве класи на квалитет:

1) за јаболка, јапонски јаболка и круши:

I. класа на квалитет — во оваа класа се распределуваат неоштетените плодови од град, како и плодовите кои се површински оштетени, а оштетувањето не изнесува повеќе од 0,5cm² од површината на плодот.

II. класа на квалитет — во оваа класа се распределуваат оштетените плодови од град кои имаат површински оштетувања со формирано плутасто ткиво под оштетувањето. Вкупните оштетувања не смеат да изнесуваат повеќе од 2,5 cm² од површината на плодот.

III. класа на квалитет — во оваа класа се распределуваат сите останати плодови оштетени од град, кои покрај површинските оштетувања имаат плитки и длабоки оштетувања при кои е оштетен епидермот, како и деформирани плодови кои сè уште се употребливи за

индустриска преработка.

2) за праски, кајсии, сливи, цреши и вишни:

I. класа на квалитет — во оваа класа се распределуваат плодовите кои не се оштетени од град, како и плодовите кои се со незначителни површински оштетувања.

II. класа на квалитет — во оваа класа се распределуваат оштетените плодови од град на кои, покрај поголемиот број на површински оштетувања со деформирано плутасто ткиво и епидерм, имаат и плитки и подлабоки површински оштетувања, како и плодови кои се сè уште употребливи за преработка.

[2] Останатите видови на оштетувања што настанале од други причини, како и големината на плодовите, не влијаат врз распределбата на плодовите во класите на квалитет, односно врз декласирање на плодовите при процена на штетата.

ПРОЦЕНКА НА ШТЕТА

Член 6

[1] Конечната процена на штета на квалитетот кај овошните плодови и десертното грозје се врши пред нивната берба.

Со процената на штетата се утврдува:

- колкав принос би бил остварен доколку не настанел осигурен случај, според Општите услови за осигурување на посеви и плодови;
- колкав е преостанатиот принос по настанувањето на осигурениот случај и колку од нив се класифицираат во I, II, односно III класа на квалитет.

[2] Доколку се утврди дека осигуреникот пред процена на штетата вршел делумна берба, предизвиканата штета на квалитетот не се надоместува за оној дел кој бил обран.

ОБВРСКИ НА ОСИГУРУВАЧОТ(НАДОМЕСТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ)

Член 7

[1] Надомест од осигурување се одредува за следново:

1) за плодовите кои се класифицирани во I класа се одредува само процент на сооднос;

2) за плодовите од јаболка, јапонски јаболка и круши декласирани од I во II класа се утврдува процент на декласирање. Утврдениот процент ги претставува декласираните плодови од I во II класа на квалитет, за кои се исплатува надомест за помала вредност во висина од 30% од просечните осигурени цени;

3) за плодовите декласирани од I во III класа се утврдува процент на декласирање, кој ги претставува декласираните плодови од I во III класа на квалитет, за кои се исплатува надомест за помала вредност во висина од 70% од осигурените цени;

4) за плодовите од праски, кајсии, сливи, цреши и вишни кои се декласирани од I во II класа на квалитет се утврдува процент на декласирање, кој ги претставува декласираните плодови од I во II класа, за кои се исплатува надомест за помала вредност во висина од 40% од осигурените цени.

5) за десертното грозје се пресметува процентот за изгубениот принос на кој дополнително се додаваат 10 (десет) процентни поени за изгубен квалитет.

Пример: Ако при процена на штета се утврди дека изгубениот принос изнесува 20%, конечната процена за изгубен квалитет ќе биде 30%.

[2] Процентот за декласирање од I во II класа или од I во III класа се определува од количината на приносот кој е намален за целосно уништените плодови (тотална штета).

[3] Утврдениот процент на уништени плодови и процентот одреден при декласирањето, претставува вкупна штета за пресметка на надоместокот од осигурување.

[4] Ако декласирањето опфаќа 5% или помалку од приносот од I класа на квалитет, тогаш штетата не се надоместува.

ПРИМЕНА НА ОПШТИТЕ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ПОСЕВИ И ПЛОДОВИ

Член 8

[1] За осигурувањата склучени согласно овие Посебни услови се применуваат и Општите услови за осигурување на посеви и плодови, доколку не се во спротивност со Посебните услови.

Овие Услови се донесени врз основа на Овластување на Надзорниот одбор на Друштво за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје утврдено со Одлука бр. 0203-04/13 од 03.03.2023 година и Одлука на Управниот одбор бр. 0202-21/05 од 09.04.2024 година и ќе се применуваат од 09.04.2024 година.